

Vogelwaarnemingen – Regio Zuid Antwerpen

mei - juli 2018

Luc Van Schoor - Vogelwerkgroep ARDEA

Het aantal ingevoerde vogelwaarnemingen, nl. 3775, lag deze periode een stuk lager dan de vorige (feb-april 7998 wn). Onder de 144 invoerders was het deze keer Pierre Blockx die de lijst aanvoerde met 480 waarnemingen, gevolgd door Wouter Van Assche met 374 wn en Maarten Mortier, als nieuwkomer in de top 3, met 259 wn.

Alle vogelwaarnemingen - ook occasionele - kunnen belangrijk zijn in gebieden die door weinig vogelliefhebbers worden bezocht. Zo werden tijdens het voorbije broedseizoen in Groen Neerland/Wilrijk Cetti's zanger en rietzanger als nieuwe waarschijnlijke broedvogels vastgesteld. Elke ingevoerde waarneming kan nuttig zijn om het voorkomen van soorten in onze regio te kunnen inschatten. Alvast bedankt voor ieders inbreng !!

Soortenbespreking

Tijdens deze periode werden in totaal 118 vogelsoorten soorten ingevoerd. Hieruit selecteerde ik 33 soorten, waaronder slangenarend en nachtzwaluw die voor de eerste keer in onze regio werden waargenomen. Van 70 soorten werden foto's toegevoegd. De vogelopnames in dit verslag werden gemaakt door fotografen uit het ARDEA werkingsgebied.

Een adulte **kwak** zat op 19 juli langs de

gracht van Fort VII (AP, NZA) waarschijnlijk zat dezelfde vogel op 23 juli, samen met een blauwe reiger, in een gracht van het aanpalende Schoonselhof waaruit hij roepend opvloog (WVS).

Drie **kleine zilverreigers** vlogen over de Schelde, ter hoogte van het veer Hoboken/Kruibeke, op 15 juni (WM), op 22 en 23 juli foerageerden 1 à 2 ex op het Broekskot/Hobokense Polder (RP, LV).

Een **grote zilverreiger** foerageerde op 13 juni in de Hobokense Polder (GB, GM).

Een juveniele **purperreiger** pleisterde op 11 juli kortstondig langs het Broekskot/Hobokense Polder (SH).

Ooievaar werd 3 x waargenomen: 2 ex pleisterden langs de Lintsesteenweg te Hove op 5 juni (JE), 1 ex vloog oostwaarts over Groenenhoek/Aartselaar op 8 juni (PH) en een groepje van 12 ex trok laag over Den Brandt/Antwerpen richting zuid op 22 juli (MK).

Op 24 mei vloog een **slangenarend** (2de kalenderjaar) hoog zuidwaarts over Moretusburg/Hoboken. De vogel werd op foto gedetermineerd (JP). Eerder, op 18 en 21 mei, werd een bidende slangenarend waargenomen in Bornem, Leest en Puurs.

Een **zwarte wouw** vloog westwaarts

over Aartselaar/Hemiksem op 6 mei (PH).

Een wijfje **blauwe kiekendief** vloog op 12 mei in NO richting over Moretusburg/Hoboken (JP).

Gedurende deze 3-maandelijke periode werden 39 waarnemingen van **wespendief** ingezonden met een totaal van 48 ex, verspreid over zowat gans de ARDEA regio. Waarnemingen van eind juni/juli betreffen vermoedelijk overzomerende, nog niet geslachtsrijpe vogels, in of rond de gebieden Uilenbos-Domein Moretus/Hove, Cleydael/Hof van Hemiksem en Hobokense Polder; maar mogelijke broedgevallen zijn zeker niet uitgesloten (JD, LJ, DVG, PH, JE, MM, JP, SB, AS, RDB, RV, RH, PC, LP, LV, PLB, PL, GB, HB, DJ, JS).

De **slechtvalk** broedde met succes in een voorlopige nestbak op de toren van de Christus Koning Kerk/'t Kiel. Bij een controle op 16 mei bleken er 3 pulli van hooguit enkele dagen in de nestbak te liggen. De 2 jonge mannetjes en 1 wijfje werden geringd op 6 juni. Op 24 juni fladderde het eerste jong (mannetje) tijdens een voederbeurt onverwacht naar beneden, waar hij veilig op de eerste koepel landde. De 2 andere jongen vlogen op 30 juni uit. Gedurende de eerste dagen van juli verbleven ze nog op en rond de CKK waar ze regelmatig door het wijfje werden gevoederd. Nadien zwermden ze uit in de wijde omgeving van het Mastvest en de Silvertops op het Kiel (MM, ES, WDW, LVS, GM, JVR, JCI). Zie voor verdere informatie met foto's en films over het CKK broedgeval op de ARDEA blog onder "slechtvalkenproject".

Verder was er nog een paar met 4 jongen op de schouw van Umicore/Hoboken (KDK).

In de omliggende regio werden er nog 2 geslaagde broedgevallen van slechtvalk vastgesteld:

1 paar met 3 jongen in een door ARDEA en FIR geplaatste nestkast op de kerktoeren Koxsplein/Borgerhout (MM,

Kwak - Foto: Luc Van Schoor

Juvenile slechtvalken EP en EL - Foto: Walter De Weger

ES) en 1 paar met 4 jongen op de schoorsteen van Agfa Gevaert (MH).

Een roepende **kwartel** vloog 's nachts over Polderstad/Hoboken op 10 juni (JP). Dit is sinds 2009 de 8ste waarneming in ons werkingsgebied, alle tijdens de maand juni. Zie extra commentaar in het Polder.blad editie oktober 2016 onder "Vogelwaarnemingen mei-juli 2016" of www.hobokensepolder.be/vwg-ardea/vogelwaarnemingen.html.

Gedurende de eerste week van juni werd een broedgeval van **kleine plevier**, 1 koppel plus minimum 1 juveniele vogel vastgesteld op een zandterrein bij het Gevaertbos/Wilrijk. Vermoedelijk betreft dit hetzelfde koppel dat in 2017 tot broeden kwam op de vroegere parking naast de Skibaan Aspen in dezelfde KMO zone (JVR en ES). Voorts werden op 8 juni 2 baltsende vogels waargenomen op het voormalig rangeerstation naast Aquafin/Kielsbroek (JP en RH).

De slikranden van het deels drooggevallen Broekskot in de Hobokense Polder trokken vooral tijdens de 2de helft van juli aardig wat foeragerende ruiters aan: **oeverloper** tot 3 ex, **witgat** tot max 1 ex., 1 **bosruiter** (op 22 juli) en 1 **groenpootruiter** op 21 en 22 juli. (LV, GM, GB, LF, DJ, LP, PL, FVS, HB).

Een roepende **kerkuil** was op 21 juni aanwezig in de wijk Koornbloem bij Fort VII/Wilrijk, (LVS) en op 25 juli langs de Groenenhoek/Aartselaar (PH).

Binnen de regio waren er dit jaar 3 geslaagde broedgevallen in, door onze vogelwerkgroep gecontroleerde, nestkasten: Wilrijk: 5 jongen waarvan nog 4 geringd zijn, Edegem: 3 jongen geringd bij privé-persoon, Aartselaar: 3 jongen geringd (ES)

Een zingende **nachtzwaluw** werd op 3 juni ontdekt op de terreinen van het voormalig rangeerstation nabij Olieweg/Kiel. De vogel was bij een 2de controle op 6 juni nog present, maar werd nadien niet meer waargenomen (YC, DJ). De aanwezigheid van deze als heidevogel gekende soort lijkt op het eerste zicht wat ongewoon. Het braakliggend, half open, zanderig terrein trekt vermoedelijk redelijk wat nachtvlinders aan, het geprefereerd voedsel van de nachtzwaluw.

Nachtzwaluw - Foto: Walter De Weger

Het was opvallend stil rond **middelste bonte specht** in onze regio. Omdat deze schaarse specht als broedvogel vooral in de niet openbaar toegankelijke domeinen zoals Klaverblad/Wilrijk en Hof van Hemiksem voorkomt, zijn waarnemingen in deze periode eerder schaars. Op 14 juni werd in het Uilenbos/Hove een alarmerend exemplaar gehoord (WS).

Kleine bonte spechten werden op 3 plaatsen waargenomen, 1 adult in Uilenbos/Hove op 4 mei (DVG), 1 koppel in een tuin nabij Collectief, Doornstraat/Wilrijk op 15 juni (JJE) 1 ex nabij Fort VI/Wilrijk op 19 juni (JE) en 1 ex in Groen Neerland/Wilrijk op 19 juli (LSi en JSi).

In mei werd 4 x een op trek pleisterend **paapje** waargenomen: 1 mannetje bij Klaverblad/Wilrijk op 2 en 7 mei (PH) 1 wijfje op Campus Drie Eiken/Wilrijk op 7 mei (LS) en een wijfje op een schouw (een ongewone plek) in de wijk Koornbloem/Wilrijk op 27 mei (NS).

De **Cetti's zanger** breidt zich verder uit: naast de bekende zangposten in de Hobokense Polder verscheen deze luidruchtige zanger als nieuwe (broed?) vogelsoort in Groen Neerland/Wilrijk (RV, LS, PC).

In een private tuin van Hoverheide/Hove zong een **spotvogel** op 10 juli (JCe).

Een zingende **bonte vliegenvanger** was als doortrekker te zien op 18 mei, nabij de Hovestraat/Edegem (LJ)

Een zingende **wielewaal** was als doortrekker kortstondig aanwezig in de Hobokense Polder op 1 mei. Tijdens deze lente was dit de enige ingevoerde vogel waargenomen in deze regio (LSm, DJ, AVL, ML).

Overvliegende **appelvinken** werden midden in het broedseizoen waargenomen nabij Fort V/Edegem, 1 ex op 14 mei en 2 ex op 31 mei (WVA), nabij Fort VI/Wilrijk 1 ex op 8 en 26 mei (WVA, RV).

Verder werden ook nog 2 auditieve waarnemingen van solitaire vogels ingevoerd: 1 **goudvink** langs het Schoonselhof/Antwerpen op 17 juli (JML) en een overvliegende **kruisbek** op 15 juni nabij Hof ter Linden/Edegem (LJ).

Exoten

Een **rode ibis** foerageerde op het Broekskot/Hobokense Polder op 17 juli (CVW)

Een koppel **mandarijneenden** verbleef op 27 mei in Hof ter Linden/Edegem (KDL en ML).

Het voorkomen van **halsbandparkiet** blijft in onze regio grosso modo beperkt tot het gebied tussen de Schelde en Edegem. Tijdens het broedseizoen zijn de aantallen moeilijk in te schatten, omdat broedvogels waarschijnlijk in de buurt van de nestplaatsen overnachten, maar de populatie breidt zich zichtbaar verder uit. Tijdens de ochtendtrek op 24 mei vlogen in totaal 27 exemplaren in ZO richting over de Tentoonstellingswijk/Wilrijkse plein (MM) en een maximum van 16 ex, waaronder een blauw ex, zaten in dezelfde boom op het domein Nachtegalenhof/Wilrijk op 12 juni (Kvh).

Een adulte **perzikkopagarpornis** pleisterde op 19 juni in centrum Hove (JCe).

2 **zebravinken** zaten op Fort VI op 2 mei (LS).

Een **kanarie** zong aan de Romeinse Put/Edegem op 23 juli (JC)

Waarnemers

AP Anita Piessens
AS Anna Schneider
AVL André Van Langenhove
CVW Christophe Van Wallegem
DJ Danny Jonckheere
DVG Danny VG

Rode ibis - Foto: Christophe Van Wallegem

ES	Eddie Schild	LSm	Luk Smets
FVS	Frederik Van den Stock	LV	Lamien Verstraete
GB	Guy Borremans	LVS	Luc Van Schoor
GM	Gunther Moens	ML	Marnix Lefranc
HB	Hugo Bender	MK	Marianne Kroese
JC	Johan Claessens	MM	Maarten Mortier
JCe	Jan Celis	NS	Niels Schild
JCl	Joeri Claes	NZA	Natuurpunt Zuidrand A'pen
JD	Julien Dua	PL	Pieter Leblans
JE	Joris Elst	PC	Philippe Christiaens
JJE	Jean-Jacques Espinos	PCe	Peter Ceulemans
JP	Joachim Pintens	PH	Peter Hofman
JML	Jean-Marie Lommaert	RDB	Robbrecht De Blaut
JS	Jan Scholliers	RH	Rens Hendrickx
JSi	Jos Simons	RP	Raf Peeters
JVR	Joris Van Reusel	RV	Robin Vermylen
KDK	Kris De Keersmaecker	SB	Stijn Baeten
KDL	Kathy Delange	SH	Steven Hostein
Kvh	Katrien Van Haver	WDW	Walter De Weger
LF	Lersche Franck	WM	Wim Mertens
LJ	Leo Janssen	WS	Wim Stappers
LP	Luc Peeters	WVA	Wouter Van Assche
LS	Louis Schramme	WVS	Walter Van Spaendonk
LSi	Lieven Simons	YC	Yaro Claes

Slangenarend - Foto: Guy Borremans